

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. vasario 4 d. Nr. 21RE-
(AG-951/06-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Asmuo X, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Lapės apskaita“ įgaliotiems atstovams Asmuo X ir Asmuo X, atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros įgaliotoms atstovėms Asmuo X ir Asmuo X, trečiojo suinteresuoto asmens Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos įgaliotam atstovui Asmuo X,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferenciją), išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Lapės apskaita“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2024 m. spalio 24 d. sprendimo Nr. [Duomenys neskelbtini] „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. [Duomenys neskelbtini] atmetimą“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „Lapės apskaita“ (toliau – ir pareiškėja) skundu prašo Komisijos panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir Agentūra) 2024 m. spalio 24 d. sprendimą Nr. [Duomenys neskelbtini] (toliau – ir Sprendimas), kuriuo buvo atmestas pareiškėjos projekto įgyvendinimo planas Nr. [Duomenys neskelbtini] (toliau – ir PĮP) dėl neatitikties Projektų finansavimo sąlygų aprašo reikalavimams; įpareigoti Agentūrą pakartotinai vertinti projekto įgyvendinimo planą Nr. [Duomenys neskelbtini], atsižvelgiant į projekto veiklų suderinamumą su Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) prioritetais bei jų įgyvendinimo tematikomis, o ne vien tik į įmonės pagrindinę veiklą.

Skunde nurodo, kad pareiškėja 2024 m. spalio 28 d. per INVESTIS duomenų mainų sistemą (toliau – DMS) gavo Agentūros pranešimą, kuriuo Agentūra informavo apie sprendimą atmesti pareiškėjos PĮP kaip neatitinkantį 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 4-877 „Dėl 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo patvirtinimo“, pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos „Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo taikymo srityse“ poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Sostinės regionas) ir poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ (toliau – PFSA, Aprašas) reikalavimų. Agentūros Sprendime nurodoma, kad PĮP

neatitinka Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – PAFT, Taisyklės), 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, PFSA 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose keliamų reikalavimų, taip pat PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei PAFT 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams. Apibendrinant – pareiškėjos pagrindinė veikla neatitinka nei vieno Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) koncepcijos patvirtinimo“ patvirtintos Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) koncepcijos (toliau – Koncepcija) prioriteto ir tematikos, todėl pateiktas PĮP neatitinka aukščiau išvardintų PAFT ir PFSA reikalavimų ir buvo atmestas. Pareiškėja su šiuo Sprendimu nesutinka, teigia, kad atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir jo įgyvendinimo, todėl PĮP privalėjo būti vertinamas, kurio pagrindu finansavimas būtų skirtas.

PFSA 2.3.11 papunktyje numatyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Koncepcijoje nustatytų MTEPI (sumanosios specializacijos) prioritetų (toliau – MTEPI prioritetai) priskirtina labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (toliau – MVĮ) vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Taigi pagal Aprašą būtina atitikti specialiajam atrankos kriterijui Nr. 2.

Koncepcijos 4 punkte nustatyti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) prioritetai įgyvendina Nacionalinio pažangos plano iškeltą 1 strateginį tikslą „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“, o remiantis Koncepcijos 36 punktu, MTEPI (sumanosios specializacijos) plėtros paskirtis – skatinti inovacijomis grįstą ir tvarų ekonomikos augimą, siekiant mokslo ir verslo bendradarbiavimo bei koncentruojant išteklius į didžiausią MTEPI potencialą turinčias sritis. Koncepcijoje numatyti trys prioritetai: 1) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“. Vadovaujantis Koncepcijos 45 punktu, šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir verslo ir mokslo bendradarbiavimą gyvybės mokslų pramonės srityje, vertės tinklų kūrimą ir plėtrą, mokslinių tyrimų rezultatų komercinimą bei įveikti asmens ir visuomenės sveikatai kylančius sunkumus. 2) „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“. Vadovaujantis Koncepcijos 46 punktu, šiuo prioritetu siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą. 3) „Informacinės ir ryšių technologijos“. Vadovaujantis Koncepcijos 47 punktu, šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą. Taigi pagal Aprašą, pagal specialųjį atrankos kriterijų pareiškėja privalo atitikti bent vieną MTEPI prioritetą bei pasirinkto prioriteto tematiką. Agentūros nuomone, tai reiškia, kad galutiniam rezultate kaip tinkami pareiškėjai tiko tik sveikatos srities, pramonės ir informacinių technologijų įmonės, visus kitus PĮP Agentūra atmetė. Tai, kad tinka išimtinai tik šios srities įmonės, Agentūra tinkamai pareiškėjams neiškomunikavo.

Teisėtų lūkesčių principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektai iš anksto informuotų pareiškėjus apie reikšmingus teisės normų taikymo pokyčius, galinčius turėti įtakos jų teisėms ar pareigoms. Šiuo atveju Agentūra, vertindama pateiktas paraiškas, reikšmingai pakeitė prieš tai buvusią nuoseklią sumanosios specializacijos Koncepcijos taikymo praktiką, tačiau apie šiuos pokyčius pareiškėjai nebuvo tinkamai informuoti. Tai pažeidžia teisėtų lūkesčių principą, nes: pareiškėjai pagrįstai tikėjosi, kad kriterijai bus taikomi taip, kaip jie buvo taikomi ankstesniuose kvietimuose (pavyzdžiui, MVĮ skaitmeninimo kvietime), kuriose įmonės buvo vertinamos pagal projekto veiklą, o ne pagrindinės veiklos suderinamumą su MTEPI prioritetais. Agentūros sprendimas pakeisti kriterijų taikymo praktiką buvo įgyvendintas neatskleidžiant šių pokyčių viešai, o tai trukdo pareiškėjams tinkamai pasiruošti paraiškų teikimui ir užtikrinti jų atitikimą. Teisinių kriterijų interpretavimo ir taikymo praktikos pokyčiai

privalo būti aiškiai ir viešai iškomunikuoti prieš kvietimą teikti paraiškas, kad būtų užtikrintas skaidrumas bei lygios galimybės visiems pareiškėjams.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnis nustato, kad visi asmenys yra lygūs prieš įstatymą, teismą ir kitus valstybės institucijų taikomus kriterijus. Šis straipsnis užtikrina, kad teisės aktai ir viešojo administravimo subjektų priimami sprendimai būtų taikomi visiems vienodai, be diskriminacijos ir nepagrįstų ribojimų. Šio principo esmė – kiekvienam suinteresuotam subjektui turi būti sudarytos vienodos galimybės dalyvauti konkurencinėje aplinkoje, įskaitant viešojo finansavimo programose. Agentūros Sprendimas neatitiko kriterijų aiškinimo ir taikymo procesų, pažeidė šį konstitucinį principą, sudarydamas nevienodas sąlygas įmonėms, kurios vykdė inovatyvias veiklas, tačiau buvo eliminuotos dėl to, kad jų pagrindinė veikla, anot Agentūros, neatitiko tam tikrų MTEPI prioritetų. Sprendimas vertinti projektus pagal pagrindinę įmonės veiklą, o ne pagal projekto veiklų suderinamumą su MTEPI prioritetais sudarė nevienodas sąlygas įmonėms – įmonės, vykdančios inovatyvias veiklas, tačiau turinčios pagrindinę veiklą, kuri nepatenka į siaurai interpretuotus prioritetus, buvo nepagrįstai eliminuotos. Pagal Konstitucijos 29 straipsnį, toks skirtingas požiūris į vienodai teisėtus konkurso dalyvius yra netiesioginės diskriminacijos pavyzdys. Netiesioginė diskriminacija įvyksta tada, kai dėl formaliai neutralios taisyklės tam tikros grupės subjektai patiria neproporcingą neigiamą poveikį.

Viešojo administravimo subjektai privalo užtikrinti, kad jų sprendimai ir praktika neprieštarautų lygių galimybių principui, kuris apima: aiškia ir laiku pateiktą informaciją apie konkursų sąlygas ir jų vertinimo kriterijus; kriterijų aiškinimo suderinimą su teisės aktų tikslais ir jų logika, kad nebūtų sudarytos diskriminacinės situacijos; pareigą vengti netiesioginės diskriminacijos, kuri kyla dėl kriterijų siauro aiškinimo ar praktikos pokyčių. Agentūra, nepateikusi tinkamų paaiškinimų apie kriterijų pokyčius ir jų taikymo praktiką, neatliko šių pareigų, todėl pažeidė lygiateisiškumo principą. Agentūros sprendimų priėmimo procesas turėjo šias pasekmes: MVĮ, kurios neatitinka pagrindinės veiklos reikalavimų, buvo nepagrįstai diskriminuotos, nors jų projektai buvo inovatyvūs ir galėjo atitikti MTEPI prioritetų tikslus. Sukurtas precedentas, kad viešojo finansavimo programos gali būti prieinamos tik siauram įmonių ratui, užkertant kelią mažesnėms, bet inovatyvioms įmonėms dalyvauti. Kriterijų taikymo pokytis taip pat prieštarauja MTEPI prioritetų įgyvendinimo tikslams, nustatytiems Konceptijoje: Konceptijos 36 punktą pabrėžia, kad prioritetų paskirtis yra skatinti inovacijomis pagrįstą ekonomikos augimą, o ne riboti finansavimą remiantis siauru įmonių klasifikavimu pagal pagrindinę veiklą. Konceptijos 4 punktą aiškiai nurodo, kad prioritetų paskirtis yra siekti darnaus ekonomikos vystymosi, todėl inovatyvūs projektai turi būti skatinami, nepriklausomai nuo to, ar pagrindinė įmonės veikla tiesiogiai atitinka vieną iš prioritetų. Siauras kriterijų aiškinimas ir jų taikymo praktikos pokyčiai, nekomunikuojant jų viešai, riboja galimybes finansuoti inovatyvius projektus, kurie galėtų turėti reikšmingą poveikį ekonomikos skaitmenizacijai bei technologiniam vystymuisi. Pagal teisės aiškinimo doktriną, teisės normų sisteminis aiškinimas reikalauja nagrinėti teisės normas jų kontekste, atsižvelgiant į jų tarpusavio ryšius, tikslus bei bendrą reguliavimo logiką. Vadovaujantis šiuo metodu, Aprašo 2.3.11 papunkčio ir PAFT 2 priedo 9.1 papunkčio nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad būtų užtikrinta jų atitiktis ne tik techniniams, bet ir tiksliniams teisės aktų reikalavimams bei jų paskirčiai.

Aprašo 2.3.11 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjas turi nurodyti, kuriai iš Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) prioriteto įgyvendinimo tematikai priskiriama įmonės veikla. Tačiau sisteminis šios nuostatos aiškinimas turi remtis platesniu požiūriu į MTEPI prioritetų paskirtį ir jų įgyvendinimo tikslus. Konceptijoje nustatyta, kad prioritetų paskirtis yra skatinti inovacijomis pagrįstą ekonomikos augimą, remiantis mokslo, pažangiomis technologijomis ir verslo bei mokslo bendradarbiavimu (Konceptijos 36 punktą). Konceptijos 4 punkte nurodyta, kad visi veiksmai, susiję su MTEPI prioritetais, turi būti nukreipti į nacionalinio pažangos plano tikslą – „pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“. Tai rodo, jog prioritetų esmė yra skatinti inovacijas nepriklausomai nuo pagrindinės įmonės veiklos. Taigi, pareiškėjos teigimu, projekto veiklos suderinamumas su MTEPI prioritetais ir jų tematika yra svarbesnis už pagrindinės įmonės veiklos

pobūdį. Toks aiškinimas, pareiškėjos vertinimu, ne tik užtikrina teisės normų taikymo logiškumą, bet ir leidžia efektyviau įgyvendinti Konceptijos bei PFSA tikslus.

Aprašo 2 priedo 9.1 papunktyje nustatyta, kad vertinant projektus atsižvelgiama į pareiškėjo pagrindinę veiklą. Siauras šios normos aiškinimas, kai projektų tinkamumas grindžiamas tik pagrindine įmonės veikla, prieštarauja MTEPI prioritetų universalumo principui. Pavyzdžiui, informacinių technologijų (toliau – IT) sektoriui priskiriama ir socialinių inovacijų sritis, kuri nėra tiesiogiai susijusi su technologine įmonių veikla, tačiau prisideda prie skaitmeninės rinkos plėtros (Konceptijos 47 punktas). Pramonės sektoriui priskiriama ir atsinaujinančių energetikos išteklių tematika, kuri gali būti skirta tiek verslui, tiek fiziniams asmenims, todėl ją taip pat netikslinga griežtai riboti pagal pagrindinę įmonės veiklą. Praktiškai tik itin retų įmonių pagrindinė veikla Konceptijoje įvardinta „verslo ir mokslo bendradarbiavimas“, todėl minėto kriterijaus neatitinka ir eilinės informacinių technologijų ar pramonės (gamybos) įmonės. Šie pavyzdžiai rodo, kad Konceptija numato platesnį prioritetų ir tematikų taikymą, kuris neturėtų būti ribojamas siauru įmonės veiklos apibrėžimu. Taigi, pareiškėjos teigimu, paraiškos vertinimo metu buvo pakeista ilgametė nusistovėjusi praktika dėl projektų atitikimo tipiniam reikalavimui, kuriam MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematikai priskirtina MVI vykdoma veikla. Praeito kvietimo su beveik identišku reikalavimu „MVI Skaitmeninimas“ metu bet kokią veiklą vykdančios įmonės buvo pripažintos atitinkančiomis reikalavimą, kadangi buvo svarbus projekto veiklos atitikimas MTEPI prioritetams. Yra ne viena įmonė, kuri buvo pripažinta atitinkanti reikalavimą praeitą kvietimą, o dabar buvo atmesta dėl neatitikimo. Pareiškėja nurodo suprantanti, kad Agentūra gali griežtinti reikalavimus ar keisti jų traktuotes, tačiau tai turi būti aiškiai iškomunikuojama pareiškėjams iš anksto.

UAB „Lapės apskaita“ teikia apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas, kurios glaudžiai susijusios su finansinėmis technologijomis. Įmonė diegia finansines technologijas, kad automatizuotų apskaitos procesus, tokias kaip automatizuota sąskaitų faktūrų generavimo sistema, integruota su klientų bankinėmis sistemomis, realaus laiko finansinių duomenų analizės įrankiai, automatizuota apskaitos programa. Šios technologijos palengvina apskaitos procesų valdymą, mažina klaidų skaičių ir užtikrina didesnę skaidrumą. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas. UAB „Lapės apskaita“ naudoja šiuos technologinius sprendimus: automatizuotos apskaitos sistemos: įdiegtos apskaitos programos, kurios automatiškai sukuria finansines ataskaitas, vykdo sąskaitų stebėjimą ir generavimą, sumažina rankinį darbą ir su tuo susijusias klaidas. Analitiniai įrankiai: realaus laiko duomenų analizės programos, padedančios klientams analizuoti jų finansinius duomenis ir priimti sprendimus, remiantis tikslesniais duomenimis. Duomenų integracijos sprendimai: automatizuoti duomenų perkėlimai iš bankų, mokesčių institucijų, kurie užtikrina duomenų tikslumą ir sumažina duomenų įvedimo klaidas. UAB „Lapės apskaita“ kibernetinio saugumo paslaugos susijusios su jų pačių klientų duomenų apsauga. Tai apima apskaitos ir finansinių duomenų šifravimą, prieigos kontrolės sistemų diegimą. Taip pat įmonė teikia patarimus ir konsultacijas dėl finansinės informacijos apsaugos strategijų. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas. UAB „Lapės apskaita“ taiko šiuos kibernetinio saugumo sprendimus: Duomenų šifravimas: visi klientų finansiniai duomenys yra šifruojami tiek laikymo metu, tiek perduodant, kad būtų išvengta nesankcionuotų prieigų. Prieigos kontrolė: ribojama prieiga prie jautrios informacijos tik autorizuotiems darbuotojams ir klientams, naudojamos stiprios autentifikacijos priemonės (pvz., dviejų faktorių autentifikacija). Nuolatinis kibernetinio saugumo sistemų tobulinimas: įmonė reguliariai atnaujinama savo apsaugos sistemas ir atlieka auditą, siekiant nustatyti galimus saugumo pažeidžiamumus.

Agentūros sprendimas pakeisti kriterijaus taikymo praktiką buvo nekomunikuotas ir neatitinka teisėtų lūkesčių principo – Agentūra per siaurai aiškino MTEPI Konceptiją, neatsižvelgiant į šio teisės akto tikslą. Ankstesnė praktika demonstravo lankstesnę ir platesnę kriterijų taikymą, suderinamą su teisės aktų tikslais. Atsižvelgiant į išdėstytą, Sprendimas atmesti PĮP yra nepagrįstas (b. l. 1–9, 21–22, 41–42).

Pareiškėjai pateikus susipažinti kitų bylos šalių atsiliepimus, ji į bylą pateikė Informacinės ir ryšių technologijos sumanios specializacijos prioriteto darbo grupės nario UAB „SUPER HOW“ vadovo Asmuo X pasirašytą 2025 m. sausio 15 d. Ekspertinę išvadą dėl atitikimo sumanios specializacijos kriterijui vertinant „Skaitmeniniai MVI čekiai“ projektus (toliau – 2025 m. sausio 15 d. išvada) bei 2025

m. sausio 16 d. Lietuvos socialinių inovacijų klasterio direktorės, Sumanios specializacijos Informacinių ir ryšių technologijų prioriteto darbo grupės narės, dr. Asmuo X pasirašytą Ekspertinę išvadą dėl atitikimo sumanios specializacijos kriterijui vertinant kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ paraiškas (toliau – 2025 m. sausio 16 d. išvada).

2025 m. sausio 15 d. išvadoje nurodyta, kad Konceptijoje pateikiama MTEPI prioritetų ekosistema apima ne tik tiesiogiai programavimo ar gamybos įmones, bet ir daugybę kitų dalyvių, tokių kaip: technologijų paslaugų teikėjai – IT infrastruktūros, debesijos, kibernetinio saugumo ir palaikymo paslaugų įmonės. Startuoliai – inovatyvius IT sprendimus kuriantys verslai. Mokslinių tyrimų ir inovacijų centrai – akademinės institucijos ir tyrimų įstaigos, dirbančios su IT inovacijomis. Valstybinės institucijos – organizacijos, skatinančios IT plėtrą. Investuotojai ir verslo inkubatoriai – organizacijos, finansuojančios IT projektus ir remiančios jų augimą. Profesionalų asociacijos – IT specialistus vienijančios organizacijos. Paslaugų vartotojai – valstybinės ir privačios organizacijos, kurios naudoja IT sprendimus (pvz. bankai, prekybos tinklai, pramonės įmonės). Visos šios grupės, veikiant kartu, prisideda prie IT sektoriaus plėtros ir inovacijų Lietuvoje bei Sumanios specializacijos koncepcijos tikslų įgyvendinimo. Programinės įrangos kūrimas yra sudėtingas procesas, kurio negalima siaurinti tik iki programuotojų atliekamų darbų. Šis procesas apima: idėjos sukūrimą bei aprašymą – idėjos, kaip poreikiai, labai dažnai ateina iš programinės įrangos naudotojų. Aplinkos, situacijos supratimas – programinės įrangos naudotojai yra būtini norint apibrėžti aplinką ir kriterijus. Tikslų nustatymas – programinės įrangos naudotojai yra būtini norint įvardinti veiklos tikslus bei reikalingą poveikį. Vartotojų poreikių, techninių galimybių ir kitų aspektų analizė. Programinės įrangos specifikacija – reikalingas poreikių bei realizacijos variantų tikslinimas su naudotojais. Programinės įrangos dizainas – būtinas derinimas su naudotojais. Įgyvendinimas – programavimas. Testavimas – apima ir veiklos logikos bei poveikio testavimą, kuriame rekomenduotina įtraukti naudotojus. Diegimas (apima programinės įrangos paruošimą, parametrizavimą, duomenų migraciją, diegimo testavimą, vartotojų mokymus ir kt.). Patikrinimas realiomis sąlygomis – būtinas naudotojų dalyvavimas. Dokumentavimas. Naudotojų mokymai. Eksploatavimas ir tolesnis tobulinimas – iš naudotojų gaunamas grįžtamasis ryšys dėl poreikių patenkinimo ar nepatenkinimo bei idėjų tolesniam vystymui. Kokybiškas programinės įrangos kūrimas nėra galimas be naudotojų įtraukimo. Jei programinė įranga yra pritaikoma specifiniams naudotojo poreikiams (pvz., adaptuojama ir parametrizuojama el. prekybos sistema, verslo valdymo sistema, dokumentų valdymo sistema ar pan.) ar naudotojas atlieka programinės įrangos diegimą savo klientams, toks naudotojas neišvengiamai prisideda prie programinės įrangos kūrimo proceso. Daugelio verslų veikla (pvz., finansų įstaigų, vertimų biurų, buhalterinės apskaitos tvarkytojų, automatizuotų gamybos įmonių) yra tiesiogiai priklausoma nuo IT sistemų. Kai kurios įmonės, pvz.: veikiančios „fintech“ sektoriuje, save pozicionuoja kaip technologijų įmones, nors pagal EVRK klasifikaciją jos formaliai gali būti priskiriamos kitai kategorijai. Dauguma nuo IT sistemų ypač priklausomų įmonių netiesiogiai parduoda ir diegia programinę įrangą. Pavyzdžiui, buhalterinių paslaugų teikėjai dalinai suteikia klientams prieigą prie naudojamos (nebūtinai jų pačių sukurtos) buhalterinės programinės įrangos, ją pritaiko pagal kliento specifinius poreikius, apmoko kliento darbuotojus, kaip ja naudotis, renka grįžtamąjį ryšį dėl programos tobulinimo ir pan. Toks procesas iš esmės reiškia netiesioginį IT paslaugų ar licencijų pardavimą. Sumanios specializacijos prioritetų tikslų įgyvendinimui nėra esminio skirtumo, ar vykdoma tiesioginė, ar netiesioginė informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus veikla. Todėl svarbu atsižvelgti į veiklos esmę, o ne formalią klasifikaciją pagal EVRK kodus. Sumanios specializacijos koncepcija turi būti taikoma plačiai, atsižvelgiant į realų sektorių tarpusavio sąveikų kontekstą. Ribotas koncepcijos interpretavimas galėtų sutrikdyti ekosistemos vystymąsi ir trukdyti strateginių tikslų įgyvendinimui (b. l. 150–151).

2025 m. sausio 16 d. išvadoje nurodyta, kad atitikimas sumanios specializacijos Informacinių ir ryšių technologijų prioritetui neturėtų būti traktuojamas pagal įvadinį sakinį: „Šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą.“, nes tokiu atveju Konceptijoje įvardintos sumanios specializacijos tematikos – audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos – neatitinka šio prioriteto, kitaip tariant,

tokiu atveju Konceptcija yra prieštaringa. Šios priešpriešos nelieka laikantis klasikinio daug metų taikomo principo, jog Konceptcija yra gairės, nurodančios kryptį, o ne baigtinis konkrečių tematikų sąrašas. Siauras kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atrankos taisyklėse įrašyto reikalavimo dėl įmonės pagrindinės veiklos traktavimas apskritai užkerta kelią įmonėms atitikti šį reikalavimą, nes paprastai nė vienos įmonės pagrindinė veikla nėra ir inovacijų kūrimas, ir verslo bei mokslo bendradarbiavimas ir kiti nurodyti siekiai vienu metu, nes tai – skirtingos veiklos, ir tik viena iš jų galėtų būti pagrindinė. Verslo įmonių pagrindinis tikslas yra naujų produktų kūrimas ir jų pardavimas. Visų e-komercijos srityje veikiančių įmonių vienas iš tikslų yra vertės tinklų kūrimas kuriant ir plėtojant bendrąją Europos skaitmeninę rinką, tačiau, atskirai paėmus, nė vienos įmonės pagrindinė veikla nėra plėtoti Europos skaitmeninę rinką. Taip siaurai aiškinant užkertamas kelias dalyvauti konkurse praktiškai visoms įmonėms. Atkreiptinas dėmesys į Informacinių ir ryšių technologijų prioriteto siekio dalį „paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą“, kas yra daugumos šiuolaikinių inovatyvių įmonių būtinas procesas. Šie su siauru Konceptcijos traktavimu susiję teiginiai galioja ne tik Informacinių ir ryšių technologijų, bet ir kitiems sumanios specializacijos prioritetams (b. l. 137).

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovai palaikė skundo Komisijai reikalavimus ir prašė skundą tenkinti. Atstovas Asmuo X papildomai paaiškino, kad iš eksperto išvados matyti, jog programinės įrangos kūrimas yra platesnis dalykas. Pareiškėja neatlieka programavimo. Atkreipė dėmesį, kad, jeigu atsirado pokyčiai kriterijaus vertinime, tai turėjo būti iškomunikuota. Ankstesnių kvietimų atvejais projekto įgyvendinimo planų teikėjai-pareiškėjai nevykdė programavimo veiklos ir atitiko kriterijus. Kai atsakovė pradėjo vertinti įmonės pagrindinę veiklą, tai jau tapo reikalinga vykdyti programavimo veiklą. Mažos įmonės taip pat turėtų gauti paramą. Aprašas individualus, bet sumani specializacija naujai nebuvo apibrėžta. Nauja buvo tai, kad pagrindinėje veikloje atsirado kūrimas.

Atsakovė su skundu nesutinka ir prašo Komisijos pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškino, kad 2024 m. rugpjūčio 12 d. Agentūroje buvo registruotas pareiškėjos projekto įgyvendinimo planas dėl projekto „UAB „Lapės apskaita“ skaitmenizavimas“ finansavimo. PĮP suteiktas unikalus numeris Nr. [Duomenys neskelbtini]. Agentūra, vadovaudamasi Aprašu, 2024 m. rugsėjo 9 d. per DMS išsiuntė raštą „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. [Duomenys neskelbtini] trūkumų ištaisymo“. 2024 m. rugsėjo 12 d. per DMS pareiškėja pateikė atsakymą. 2024 m. spalio 28 d. raštu „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. [Duomenys neskelbtini] atmetimą“ Agentūra informavo pareiškėją apie PĮP atmetimą (t. y. skundžiamu Sprendimu).

Agentūra, kaip administruojančioji institucija, PĮP vertinimą vykdo PAFT, PFSA ir vidaus teisės aktų, detalizuojančių PĮP vertinimo procesą, nustatyta tvarka. Atsiliepime remiamasi PAFT 49, 47, 70 punktais, 2 priedo 9.1 papunkčiu, Aprašo 2.3.9 papunkčiu, 9 punktu, 2.3.11 papunkčiu. Nurodoma, kad PĮP vertinimas atliktas pagal nustatytas procedūras ir vadovaujantis Taisyklėmis, PFSA, kitais susijusiais dokumentais, PĮP ir vėliau pateikta informacija, o šio vertinimo metu pareiškėjai buvo suteiktos visos įmanomos galimybės teikti papildomą informaciją, paaiškinimus ir dokumentus. Agentūra įvertino, jog PĮP neatitinka Taisyklių 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, PFSA 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose keliamų reikalavimų, taip pat PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams.

Aprašo 9 punkte nurodytas specialusis atrankos kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka Konceptcijos ir bent vieno šios Konceptcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, taip pat nurodyta ir šio kriterijaus vertinimo metodika: „Vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie Konceptcijos ir atitinka bent vieno šios Konceptcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PĮP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą.“ Aprašo 2.3.11 papunktyje nurodyta, jog pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptcijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.

Atsižvelgiant į tai, akivaizdu, kad PFSA aiškiai nustatytas reikalavimas, pagal kurį vertinama pagrindinė MVĮ veikla ir išplėstinis šio reikalavimo aiškinimas nėra galimas. Agentūra negali siaurinamai ar plečiamai aiškinti ir taikyti PFSA nurodytus kriterijus. Aprašo rengėjas yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Agentūra prieš paskelbdama kvietimą bendradarbiauja su ministerija dėl visų Aprašo punktų, todėl Aprašą supranta ir taiko taip, kaip pats Aprašo rengėjas. Prioritetinės MTEP ir inovacijų raidos kryptys nustatytos, siekiant skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, t. y. investuojama ne į visas veiklos sritis, bet į tas, kurios kuria arba turi potencialo sukurti didžiausią pridėtinę vertę ir taip padidinti šalies konkurencingumą.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, pagrindinė pareiškėjos veikla pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“.

Agentūra, siekdama tinkamai įvertinti PĮP atitiktį specialiesiems projektų atrankos kriterijams, 2024 m. rugsėjo 5 d. per DMS kreipėsi į pareiškėją pranešimu „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. [Duomenys neskelbtini] trūkumų ištaisymo“, prašydama paaiškinti, kaip pareiškėjos įmonės pagrindinė veikla siejasi su sumanios specializacijos prioritetais ir tematikomis. Pareiškėja 2024 m. rugsėjo 12 d. pateiktame atsakyme į klausimą „Kokios konkrečiai pareiškėjo teikiamos paslaugos yra susiję su finansinėmis technologijomis ir (ar) blokų grandinių technologijomis? Kokią pajamų dalį bendroje pardavimų struktūroje sudaro šios paslaugos?“ nurodė, kad „UAB „Lapės apskaita“ teikia apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas, kurios glaudžiai susijusios su finansinėmis technologijomis. Įmonė diegia finansines technologijas, kad automatizuotų apskaitos procesus, tokias kaip automatizuota sąskaitų faktūrų generavimo sistema, integruota su klientų bankinėmis sistemomis, realaus laiko finansinių duomenų analizės įrankiai, automatizuota apskaitos programa. Šios technologijos palengvina apskaitos procesų valdymą, mažina klaidų skaičių ir užtikrina didesnę skaidrumą. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas.“ Pareiškėja, atsakydama į klausimą „Kokios konkrečiai pareiškėjo teikiamos paslaugos susijusios su kibernetinio saugumo veikla? Kokią pajamų dalį bendroje pardavimų struktūroje sudaro šios paslaugos?“, nurodė, kad „UAB „Lapės apskaita“ kibernetinio saugumo paslaugos susijusios su jų pačių klientų duomenų apsauga. Tai apima apskaitos ir finansinių duomenų šifravimą, prieigos kontrolės sistemų diegimą. Taip pat įmonė teikia patarimus ir konsultacijas dėl finansinės informacijos apsaugos strategijų. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas.“ Kartu su 2024 m. rugsėjo 12 d. atsakymu pateikto PFSA 3 priedo 2 lentelėje pareiškėja nurodė, kad pagrindinė įmonės veikla, iš kurios ji gauna daugiausia pajamų, taip pat yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, o PFSA 3 priedo 3 lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka Konceptijos prioritetą „Informacinės ryšių technologijos“ ir jo tematikas „Kibernetinis saugumas“ ir „Finansinės technologijos ir blokų grandinės“. Pagal Konceptijos 47 punktą „Šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą“. Agentūros vertinimu, kuris buvo aiškiai išdėstytas ir skundžiamame Sprendime, pareiškėjos UAB „Lapės apskaita“ pagrindinė vykdoma veikla pagal EVRK 2 red. yra „69.20 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, kuri savaime neatitinka Konceptijoje numatytų prioritetų ir jų tematikų. Ši veikla, nors ir apima tam tikrų IT sprendimų diegimą (pvz., automatizuotos apskaitos sistemos, duomenų integracijos sprendimai, finansinių duomenų analizės įrankiai), yra orientuota į apskaitos ir mokesčių konsultacijas, o ne į pažangiųjų technologijų kūrimą, IRT sektoriaus vystymą ar inovacijų kūrimą. Be to, nors pareiškėja naudoja kibernetinio saugumo priemones, tokias kaip duomenų šifravimas, prieigos kontrolės sistemų diegimas ir reguliarios saugumo auditų atlikimas, šios veiklos yra įdiegtų sprendimų taikymo pavyzdžiai, o ne inovatyvūs sprendimai, kurie būtų kuriami kaip pagrindinė pareiškėjos veikla. Taigi, Agentūra įvertino, kad pareiškėjos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl buvo įvertinta, kad pareiškėjos vykdoma veikla neatitinka Konceptijos prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir prioritete numatytų tematikų.

Kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ PFSA 2.3.11 papunktyje (t. y. pagal PFSA, kuriuo remiantis priimtas skundžiamas Sprendimas) nurodyta: „Pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptijoje nustatytų MTEPI (sumaniosios specializacijos) prioritetų (toliau – MTEPI prioritetai) priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.“, t. y. šiame kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atitiktis Konceptijai vertinama pagal pagrindinę MVĮ veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų, o ne projekto veiklą, tuo tarpu kvietime „MVĮ skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla (veikla, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Visi pateikti projektų įgyvendinimo planai vertinami būtent pagal tame apraše nustatytus reikalavimus, griežtai laikantis Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyto lygiateisiškumo principo.

Atsakovė pažymėjo, kad dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, visiems buvo sudaryta galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų. Pastabų ar pasiūlymų dėl šio vertinimo kriterijaus nebuvo pateikta.

Pareiškėja yra verslo subjektas ir jai keliami aukštesni atidumo reikalavimai. Pareiškėja yra atsakinga ne tik už teikiamų dokumentų teisingumą, bet ir, siekdama gauti finansavimą jos teiktam PĮP, turėjo nurodyti išsamią, detalią informaciją, siekdama pagrįsti, jog pareiškėja kaip įmonė atitinka bendruosius ir specialiuosius atrankos kriterijus.

Tai, jog skundžiamas Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, Agentūros vertinimu, niekaip nesąlygoja, jog pareiškėjos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi Agentūra Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi turimą informaciją apie pareiškėjos veiklos atitiktį PFSA numatytam specialiajam kriterijui Nr. 2, t. y., atidžiai išnagrinėjo PĮP pateiktą informaciją bei pareiškėjai siuntė paklausimą. Sprendimas atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą (b. l. 53–59, 99, 102, 112–113).

Komisijos posėdyje atsakovės atstovės palaikė atsiliepiame išdėstyta atsakovės poziciją ir prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atstovė Asmuo X papildomai akcentavo, kad Agentūra pareiškėjos PĮP vertino pagal Aprašo reikalavimus, o ne pagal skirtingų kvietimų lyginimą. Pareiškėjo teiktų ekspertų išvadų teikėjai siūlo sumanios specializacijos koncepciją taikyti plačiau, tačiau Agentūra taiko Aprašo nuostatas. Pareiškėjo atstovui Asmuo X išreiškus pageidavimą dėl statistinių duomenų susipažinimo, Agentūros atstovė Asmuo X argumentavo, kad nors šie duomenys neturi sąsajumo su šio konkretaus ginčo dalyku, tačiau paaiškino, kad buvo atmesti 129 projektų įgyvendinimo planai, o finansuoti 55. Dėl neatitikties sumaniosios specializacijos koncepcijai buvo atmesta 115 projektų įgyvendinimo planai. Vien pareiškėją konsultavęs verslo subjektas, savo srities profesionalas UAB „Sėkmės sprendimai“, pateikė 61 paraišką. Atitinkamai vertino, kad pareiškėja nepagrįstai mano, jog paraiškų teikėjai nesuprato sąlygų.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti.

Nurodo, kad Agentūrai teisės aktais yra suteikta kompetencija vertinti PĮP bei priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atitikties teisės aktuose keliamiems reikalavimams. Agentūra Sprendime nurodė, kad PĮP neatitinka PAFT 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, PFSA 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose keliamų reikalavimų, taip pat Aprašo 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei PAFT 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams bei pateikė paaškinimus dėl priimto Sprendimo.

PFSA 2.3.11 papunktyje aiškiai ir nedviprasmiškai yra nurodyta, kad „Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą“. Šioje nuostatoje yra aiškiai nustatytas reikalavimas ir išplėstinis reikalavimo aiškinimas nėra galimas.

Pareiškėja, teikdama PĮP turėjo susipažinti su šiuo reikalavimu. Pareiškėjos pagrindinė įmonės veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“. Ministerijos nuomone, Agentūros priimtas Sprendimas, jog pareiškėjos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, pareiškėjos vykdoma veikla neatitinka Konceptijos prioritete numatytų tematikų, yra argumentuotas bei nepažeidžia teisėtų lūkesčių principo. Agentūros priimtas Sprendimas yra argumentuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, laikantis teisės aktuose bei teismų praktikoje numatytų reikalavimų ir principų, todėl yra teisėtas ir pagrįstas (b. l. 122–131).

Komisijos posėdyje trečiojo suinteresuoto asmens atstovas palaikė atsiliepime išdėstyta Ministerijos poziciją ir prašė skundą atmesti. Papildomai paaiškino, kad Aprašas sudaromas individualiai ir dabar buvo vertinama įmonės pagrindinė veikla. Siekiama paremti įmones, kurios pačios kuria ir diegia naujas pažangias technologijas. Akcentavo, kad, jei pareiškėja nesusipažino su sąlygomis, tai pareiškėja yra verslo subjektas ir jai keliami aukštesni standartai.

Skundas atmestinas

Ginčas tarp šalių kilo dėl Agentūros priimto Sprendimo, kuriuo pareiškėjos PĮP atmestas, kaip neatitinkantis nustatytų reikalavimų, teisėtumo.

Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. rugpjūčio 12 d. pateikė Agentūrai PĮP, kurio 2.1 papunktyje „Projektu sprendžiamos problemos“ nurodė, kad siūlo aukštos kokybės apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas. Teikdama šį projekto įgyvendinimo planą, įmonė siekia skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą dirbtinio intelekto srityje, o 2.2 papunktyje „Projekto tikslas“ nurodė, kad siekia skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą dirbtinio intelekto srityje (b. l. 60–73).

Kartu su PĮP pareiškėja pateikė Aprašo 3 priedą, kurio 2 punkto lentelėje nurodė, kad pagrindinė įmonės vykdoma veikla pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) yra apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais 692000, o Aprašo 3 priedo 3 punkto lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka Konceptijos MTEPI (sumanosios specializacijos) prioriteta „Informacinės ir ryšių ir technologijos“ ir MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką „Kibernetinis saugumas“ ir „Finansinės technologijos ir blokų grandinės“ (b. l. 74–80).

Agentūra 2024 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. [Duomenys neskelbtini] „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. [Duomenys neskelbtini] trūkumų ištaisymo“ kreipėsi į pareiškėją, be kita ko, prašė atsakyti į klausimus: kokios konkrečiai pareiškėjos teikiamos paslaugos yra susiję su finansinėmis technologijomis ir (ar) blokų grandinių technologijomis? Kokią pajamų dalį bendroje pardavimų struktūroje sudaro šios paslaugos? Kokias konkrečiai įmonė naudoja technologijas savo veikloje, kurios padeda automatizuoti bei gerinti paslaugų efektyvumą, mažinant žmogiškąsias klaidas? Kokios konkrečiai pareiškėjo teikiamos paslaugos susijusios su kibernetinio saugumo veikla? Kokią pajamų dalį bendroje pardavimų struktūroje sudaro šios paslaugos? Kokius kibernetinio saugumo sprendimus pareiškėjas taiko savo veikloje (b. l. 95–98, 103–108).

Pareiškėja 2024 m. rugsėjo 12 d. rašte nurodė, kad teikia apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas, kurios glaudžiai susijusios su finansinėmis technologijomis; diegia finansines technologijas, kad automatizuotų apskaitos procesus, tokias kaip automatizuota sąskaitų faktūrų generavimo sistema, integruota su klientų bankinėmis sistemomis, realaus laiko finansinių duomenų analizės įrankiai, automatizuota apskaitos programa. Šios technologijos palengvina apskaitos procesų valdymą, mažina klaidų skaičių ir užtikrina didesnę skaidrumą. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas. UAB „Lapės apskaita“ naudoja šiuos technologinius sprendimus: automatizuotos apskaitos sistemos: įdiegtos apskaitos programos, kurios automatiškai sukuria finansines ataskaitas, vykdo sąskaitų stebėjimą ir generavimą, sumažina rankinį darbą ir su tuo susijusias klaidas. Analitiniai įrankiai: realaus laiko duomenų analizės programos, padedančios klientams analizuoti jų finansinius duomenis ir priimti sprendimus, remiantis tikslesniais duomenimis. Duomenų integracijos sprendimai: automatizuoti duomenų perkėlimai iš bankų, mokesčių institucijų, kurie užtikrina duomenų tikslumą ir sumažina duomenų įvedimo klaidas. Bendrovės kibernetinio

saugumo paslaugos susijusios su jų pačių klientų duomenų apsauga. Tai apima apskaitos ir finansinių duomenų šifravimą, prieigos kontrolės sistemų diegimą. Taip pat įmonė teikia patarimus ir konsultacijas dėl finansinės informacijos apsaugos strategijų. UAB „Lapės apskaita“ taiko šiuos kibernetinio saugumo sprendimus: duomenų šifravimas: visi klientų finansiniai duomenys yra šifruojami tiek laikymo metu, tiek perduodant, kad būtų išvengta nesankcionuotų prieigų. Prieigos kontrolė: ribojama prieiga prie jautrios informacijos tik autorizuotiems darbuotojams ir klientams, naudojamos stiprios autentifikacijos priemonės (pvz., dviejų faktorių autentifikacija). Nuolatinis kibernetinio saugumo sistemų tobulinimas: įmonė reguliariai atnaujina savo apsaugos sistemas ir atlieka auditą, siekiant nustatyti galimus saugumo pažeidžiamumus (b. l. 83–94).

Agentūra 2024 m. spalio 24 d. pranešime apie PĮP atmetimą (Sprendime) nurodė, kad įvertino PĮP ir priėmė sprendimą atmesti PĮP kaip neatitinkantį Taisyklių 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, Aprašo 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, Aprašo 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams. Paaiškinimai dėl sprendimo pateikti lentelėje. Atsižvelgiant į tai, kad PĮP atmetamas pareiškėjai neatitikus nustatyto reikalavimo, projekto (veiklų ir išlaidų) atitikimas kitiems PFSA nustatytiems reikalavimams nevertintas.

Prie Sprendimo pridėtoje lentelėje „Argumentai dėl sprendimo atmesti PĮP“ nurodyta, kad remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, pagrindinė UAB „Lapės apskaita“ veikla pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, kartu su 2024 m. rugsėjo 12 d. atsakymu pateikto PFSA 3 priedo 2 lentelėje pareiškėja nurodė, kad pagrindinė įmonės veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, taip pat yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, o PFSA 3 priedo 3 lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka Konceptijos prioritetą „Informacinės ryšių technologijos“ ir jo tematikas „Kibernetinis saugumas“ ir „Finansinės technologijos ir blokų grandinės“. Pareiškėja, atsakydama į klausimą „Kokios konkrečiai pareiškėjos teikiamos paslaugos susijusios su kibernetinio saugumo veikla? Kokią pajamų dalį bendroje pardavimų struktūroje sudaro šios paslaugos?“ nurodė, kad „UAB „Lapės apskaita“ kibernetinio saugumo paslaugos susijusios su jų pačių klientų duomenų apsauga. Tai apima apskaitos ir finansinių duomenų šifravimą, prieigos kontrolės sistemų diegimą. Taip pat įmonė teikia patarimus ir konsultacijas dėl finansinės informacijos apsaugos strategijų. Didžiausias pajamas sudaro buhalterinės paslaugos ir apskaita, naudojant išvardintas technologijas.“ Konceptijos 4 punkte nurodyta, kad nustatyti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) prioritetai įgyvendina Nacionalinio pažangos plano iškeltą 1 strateginį tikslą „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“, o remiantis Konceptijos 36 punktu, MTEPI (sumanosios specializacijos) plėtros paskirtis – skatinti inovacijomis grįstą ir tvarų ekonomikos augimą, siekiant mokslo ir verslo bendradarbiavimo bei koncentruojant išteklius į didžiausią MTEPI potencialą turinčias sritis. Konceptijoje numatyti 3 prioritetai: 1) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“. Vadovaujantis Konceptijos 45 punktu, šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir verslo ir mokslo bendradarbiavimą gyvybės mokslų pramonės srityje, vertės tinklų kūrimą ir plėtrą, mokslinių tyrimų rezultatų komercinimą bei įveikti asmens ir visuomenės sveikatai kylančius sunkumus. 2) „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“. Vadovaujantis Konceptijos 46 punktu, šiuo prioritetu siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą. 3) „Informacinės ir ryšių technologijos“. Vadovaujantis Konceptijos 47 punktu, šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą. Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis siekiama išskirti sritis, kurios turi didelį MTEPI potencialą, skatinant pažangiųjų technologijų kūrimą, skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą pramonės srityje bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis siekiama išskirti sritis, kurios turi didelį MTEPI

potencialą, skatinant pažangių technologijų kūrimą, skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą pramonės srityje bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Pareiškėjos pagrindinė vykdoma veikla pagal EVRK 2 red. yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, kuri savaime neatitinka Konceptijoje numatytų prioritetų ir jų tematikų. Agentūros vertinimu, nors pareiškėjas savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, tačiau pareiškėjos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu bei informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl pareiškėjos vykdoma veikla neatitinka Konceptijos prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjos pagrindinė įmonės veikla („692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“ pagal EVRK 2 red.) neatitinka nei vieno Konceptijos prioriteto ir tematikos, vertinama, kad pateiktas PĮP neatitinka Aprašo 2.3.9, 2.3.11 papunkčių reikalavimų ir PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo projektų atrankos kriterijaus Nr. 2, taip pat Taisyklių 47.1 bei 47.2 papunkčių bei Taisyklių 2 priedo 9.1 papunkčio reikalavimo. Dėl šios priežasties, vadovaujantis Taisyklių 70 punktu, PĮP yra atmetamas (b. l. 10–16).

Ginčas kilo dėl Agentūros Sprendimo atmeti PĮP, kaip neatitinkantį Aprašo ir Taisyklių nustatytų reikalavimų, teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAĮ (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 23 d.), Aprašo ir Taisyklių nuostatos.

VAĮ 3 straipsnio 5 punkte nurodytas išsamumo principas, kuriuo turi vadovautis viešojo administravimo subjektai, reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 dalyse nurodyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei motyvai.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ patvirtinto 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji Agentūros, kaip administruojančiosios institucijos, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės).

PAFT (akto redakcija, galiojusi nuo 2024 m. liepos 3 d. iki 2024 m. rugpjūčio 13 d.) 5 punkte reglamentuota, kad administruojančiosios institucijos, <...>, vertindamos PĮP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, <...>, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo ir papildomo įgyvendinamo projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad bus laikomasi šių principų: 5.1. lygiateisiškumo – visiems tam tikro kvietimo teikti PĮP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai; 5.2. nešališkumo ir skaidrumo; 5.3. profesionalumo ir efektyvumo; 5.4. konfidencialumo. Pareiškėjai, teikdami PĮP ir su jais susijusią informaciją, ir projektų vykdytojai, teikdami projektų dokumentus projektų įgyvendinimo metu ir poprojektiniu laikotarpiu, taip pat administruojančiosios institucijos privalo naudotis (išskyrus pagal INVESTIS naudojimo tvarką nustatytas išimtis) INVESTIS duomenų mainų svetaine, skirta INVESTIS elektroninėms paslaugoms teikti (toliau – DMS), kurios naudojimo tvarką nustato CPVA direktorius (toliau – DMS naudojimo tvarka) (8 punktas).

PAFT trečiojo skirsnio „PĮP vertinimas“ 47 punkte reglamentuota, kad kiekvienas projektas turi atitikti projektų atrankos kriterijus: projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus PAFT 2 priede (47.1 papunktis); projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame projektų finansavimo sąlygų apraše (47.2 papunktis). PAFT 49 punkte nurodyta, kad projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PĮP vertinimą, PĮP vertinimą atlieka administruojančioji institucija. Pagal PAFT 50 punktą PĮP vertinimą sudaro šie etapai:

50.1. projekto tinkamumo finansuoti vertinimas, taikomas visiems projektams, kai projektai atrinkami planavimo būdu, konkurso būdu arba vykdoma tęstinė projektų atranka; 50.2. projekto naudos ir kokybės vertinimas, atliekamas tik tuo atveju, kai projektai atrinkami konkurso būdu. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu administruojančioji institucija įvertina projekto atitiktį projektų bendriesiems atrankos kriterijams (įskaitant projekto atitiktį projektų finansavimo sąlygų apraše <...> nustatytiems reikalavimams) ir specialiesiems atrankos kriterijams, jei tokie kriterijai buvo nustatyti projektų finansavimo sąlygų apraše, <...> (PAFT 68.1 papunktis).

Pagal PAFT 55 punktą, jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), administruojančioji institucija, o kai vykdoma bendruomenės inicijuota vietos plėtra, – naudos ir kokybės vertinimą atliekanti miesto vietos veiklos grupė gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Pirmą kartą nustačius trūkumų, jiems pašalinti nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas, kurį administruojančioji institucija gali pratęsti, jei pareiškėjas, norėdamas pateikti prašomus dokumentus ar informaciją, turi kreiptis į kitą (-as) instituciją (-as) arba esant objektyvioms pareiškėjo nurodytoms priežastims, dėl kurių pareiškėjas negali pašalinti trūkumų per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą. Gavusi pareiškėjo prašymą pratęsti terminą administruojančioji institucija privalo nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos, atsakyti, ar terminas pratęsiamas. Pareiškėjui pirmą kartą nepateikus visų prašomų dokumentų ir (ar) informacijos administruojančioji institucija gali pakartotinai kreiptis į pareiškėją su prašymu pateikti prašomus dokumentus ir (ar) informaciją. Jeigu pareiškėjas per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą nepateikia prašomų dokumentų ir (ar) informacijos arba pateikia juos ne visus, administruojančioji institucija atlieka PĮP vertinimą vadovaudamasi ta informacijos ir (ar) dokumentų dalimi, kuri yra pateikta. Administruojančioji institucija gali pati taisyti tik akivaizdžias PĮP korektūros klaidas, kai tokią informaciją galima patikrinti pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus, apie atliktus taisymus informuodama pareiškėją. Jeigu pareiškėjas per administruojančiosios institucijos nustatytą terminą trūkumų neištaiso, administruojančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti PĮP.

PAFT 70 punkte reglamentuota, kad jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše, <...> nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP.

Taigi, teisės aktais suteikiami įgaliojimai Agentūrai atlikti PĮP vertinimą, o nustačius neatitiktį taikomiems reikalavimams ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms bei pareiškėjai per Agentūros nustatytą terminą neištaisius nustatytų trūkumų, priimti sprendimus dėl PĮP atmetimo.

Agentūra, kaip administruojančioji institucija, PĮP vertinimą vykdo PAFT, PFSA nustatyta tvarka.

PAFT 2 priedo „Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika“ 9.1 papunktyje nurodyta, kad vertinama, ar projektas atitinka specialiuosius atrankos kriterijus.

PFSA 2.3.9 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede, ir atitikti PFSA 9 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. birželio 13 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-5(21).

PFSA 2.3.11 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.

PFSA 9 punkte nurodytas specialusis kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka Konceptijos ir bent vieno šios Konceptijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, kriterijaus vertinimo metodas „Vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie Konceptijos ir atitinka bent vieno šios Konceptijos

prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PIP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą“.

PFSA 3 priede „Informacija, reikalinga projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti“ 2 punkte prašoma užpildyti pareiškėjų vykdomas veiklas, priskiriamas pagal EVRK 2 red.; nurodyta, kad taikoma vertinant projekto atitiktį PFSA 9 punkto 2 specialiojo kriterijaus nuostatomis. Minėto priedo 3 punkte prašoma nurodyti informaciją apie MVĮ vykdomos veiklos atitiktį koncepcijai ir bent vienai koncepcijos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) (sumaniosios specializacijos) prioriteto (MTEPI prioritetas) įgyvendinimo tematikai: 3.1. sveikatos technologijos ir biotechnologijos (MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika: 3.1.1. Molekulinės technologijos, skirtos medicinai ir biofarmacijai; 3.1.2. Pažangios taikomosios technologijos, skirtos asmens ir visuomenės sveikatai; 3.1.3. Pažangi medicinos inžinerija, skirta ankstyvai diagnostikai ir gydymui; 3.1.4. Saugus maistas ir tvarūs agrobiologiniai ištekčiai). 3.2. Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos (MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika: 3.2.1. Fotonika ir lazerinės technologijos; 3.2.2. Pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos; 3.2.3. Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos; 3.2.4. Energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas; 3.2.5. Atsinaujinantys energijos ištekčiai). 3.3. Informacinės ir ryšių technologijos (MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika: 3.3.1. Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas; 3.3.2. Daiktų internetas; 3.3.3. Kibernetinis saugumas; 3.3.4. Finansinės technologijos ir blokų grandinės; 3.3.5. Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos; 3.3.6. Išmaniosios transporto sistemos). Ties minėtu punktu prašoma pagrįsti, kad MVĮ vykdoma veikla atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir pasirinktą (-as) MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką (-as), nurodant sąsajas su šio priedo 2 punkte nurodytomis veiklomis pagal EVRK 2 red. kodus.

Sprendime išvardinti PFSA 3 priedo 3 punkte nurodyti MTEPI prioritetai ir tematikos yra išdėstyti koncepcijos 44 punkto 2 lentelėje. Koncepcijos 45 – 47 punktuose detalizuoti prioritetai: 45 punkte nurodyta, kad prioritetu „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir verslo ir mokslo bendradarbiavimą gyvybės mokslų pramonės srityje, vertės tinklų kūrimą ir plėtrą, mokslinių tyrimų rezultatų komercinimą bei įveikti asmens ir visuomenės sveikatai kylančius sunkumus. Koncepcijos 46 punkte nurodyta, kad prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą. Koncepcijos 47 punkte nurodyta, kad prioritetu „Informacinės ir ryšių technologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą.

Iš pareiškėjos užpildyto PFSA 3 priedo (pateikto patikslinto kartu su 2024 m. rugsėjo 12 d. atsakymu) 2 punkte esančios informacijos matyti, kad pareiškėja nurodė, jog pagrindinė jos veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, yra 692 000 – Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais, o PFSA 3 priedo 3 punkto lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka koncepcijos prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“, tematikas „3.3.3. Kibernetinis saugumas“ ir „3.3.4. Finansinės technologijos ir blokų grandinės“. Kaip pagrindimą, kad jos vykdoma veikla atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir pasirinktas MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematikas, nurodant sąsajas su nurodyta veikla pagal EVRK 2 red. kodą, nurodė, jog UAB „Lapės apskaita“ siūlo aukštos kokybės apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas, kurios tiesiogiai susijusios su finansinėmis technologijomis. Įmonės naudojamos technologijos padeda automatizuoti kai kuriuos šių procesų etapus, gerinant paslaugų efektyvumą ir mažinant žmogiškąją klaidą. Bendrovė naudojami pažangiomis technologijomis, pvz. automatizuotos ataskaitos, analitinės priemonės, kad suteiktų klientams geresnes ir modernesnes paslaugas. Apskaitos ir mokesčių konsultacijos reikalauja didelio kiekio jautrios informacijos tvarkymo, pvz.: įmonių finansiniai duomenys, darbuotojų atlyginimai, mokesčių mokėjimai ir t. t. Šios informacijos saugumas yra kritiškai svarbus klientams ir suinteresuotosioms šalims. UAB „Lapės apskaita“, teikianti tokias paslaugas, turi griežtą kibernetinį saugumą, kad

apsaugotų šiuos duomenis nuo neteisėtų prieigų, duomenų nutekėjimų ar kitų saugumo incidentų; investuoja į kibernetinio saugumo sprendimus ir nuolat tobulina savo saugumo praktikas (b. l. 88–94).

Agentūrai 2024 m. rugsėjo 5 d. raštu paprašius pareiškėjos, be kita ko, plačiau paaiškinti, kokios konkrečiai pareiškėjos teikiamos paslaugos yra susijusios su finansinėmis technologijomis ir (ar) bloku grandinių technologijomis, pareiškėja nurodė, kad diegia finansines technologijas, kad automatizuotų apskaitos procesus, tokias kaip automatizuota sąskaitų faktūrų generavimo sistema, integruota su klientų bankinėmis sistemomis, realaus laiko finansinių duomenų analizės įrankiai, automatizuota apskaitos programa. Šios technologijos palengvina apskaitos procesų valdymą, mažina klaidų skaičių ir užtikrina didesnę skaidrumą. Į klausimą kokios konkrečiai pareiškėjos teikiamos paslaugos susijusios su kibernetinio saugumo veikla, pareiškėja atsakė, kad kibernetinio saugumo paslaugos susijusios su pačių klientų duomenų apsauga. Tai apima apskaitos ir finansinių duomenų šifravimą, prieigos kontrolės sistemų diegimą. Taip pat įmonė teikia patarimus ir konsultacijas dėl finansinės informacijos apsaugos strategijų (b. l. 83).

Įvertinusi pateiktą informaciją, Agentūra nustatė, kad pareiškėjos vykdoma veikla neatitinka Konceptijos MTEPI prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir šiame prioritete numatytų tematikų.

Iš pareiškėjos skundo Komisijai matyti, kad pareiškėja nesutinka su Agentūros sprendimu pakeisti kriterijų taikymo praktiką, kai ankstesniais kvietimais įmonės buvo vertinamos pagal įmonės veiklas bendrąja prasme ir projekto veiklą, o ne pagrindinės įmonės veiklos suderinamumą su MTEPI prioritetais. Pareiškėjos teigimu, Agentūra nagrinėjamu atveju per siaurai aiškino MTEPI Konceptiją, neatsižvelgiant į šio teisės akto tikslą – ankstesnė praktika demonstravo lankstesnę ir platesnę kriterijų taikymą, suderinamą su teisės aktų tikslais. Pareiškėjos Komisijai į bylą pateiktose 2025 m. sausio 15 d. ir 2025 m. sausio 16 d. išvadose iš esmės taip pat pasisakoma dėl siauro Taisyklių nuostatų ir Konceptijos traktavimo.

Komisija, įvertinusi ginčui aktualų teisinį reglamentavimą, neturi pagrindo sutikti su šiais pareiškėjos skundo argumentais. Aukščiau išdėstytomis teisės aktų nuostatomis, kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ (PFSA 2.3.11 papunktis, 3 priedo 2 ir 3 punktai) aiškiai įtvirtintas reikalavimas pareiškėjai nurodyti, kuriam iš Konceptijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina įmonės vykdoma veikla ir kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką ji atitinka. Jei įmonė vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas *pagal pagrindinę įmonės veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų)*. Taigi, minėtu reglamentavimu yra įtvirtintas konkretus reikalavimas ir išplėstinis reikalavimo aiškinimas nėra galimas.

Visuotinai pripažįstama ir žinoma, kad viešojoje teisėje taikomas principas „draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama“. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) taip pat yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas – „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., LVAT 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-35/2010, 2012 m. gegužės nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1356/2012, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015). Vadovaujantis LVAT praktika, viešojo administravimo subjektai, tiek teikdami administracines paslaugas pagal asmenų prašymus, nesusijusius su jų teisių pažeidimu, tiek vykdydami administracinę procedūrą pagal asmenų skundus dėl jų teisių pažeidimo, negali atlikti daugiau veiksmų arba priimti kitokių sprendimų, negu teisės aktai suteikia jiems teisę atlikti, t. y. negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai (žr., pvz., 2012 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1252/2012). Šio teismo praktikoje taip pat nuolat akcentuojama, jog veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu. Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos aiškinimas – negalimas (žr., pvz., LVAT 2012 m. rugpjūčio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1660/2012).

Nagrinėjama atveju Agentūra galėjo elgtis tik taip, kaip leidžia teisės aktai, t. y. Agentūra neturi teisės aktais suteiktų įgaliojimų (kompetencijos) siaurinamai ar plečiamai aiškinti ir taikyti PFSA nurodytus kriterijus. Priešingu atveju, tai būtų veikimas *ultra vires* (viršijant įgaliojimus). Atsakovė teigiamą sprendimą dėl finansavimo skyrimo gali priimti tik tais atvejais, kai pateiktas projekto įgyvendinimo planas atitinka taikytinų teisės normų (įskaitant PFSA) reikalavimus.

Pagal PAFT 32 punktą administruojančioji institucija informaciją apie planuojamus skelbti kvietimus skelbia svetainėje esinvesticijos.lt. PAFT 33 punktu nustatyta, kad administruojančioji institucija, vadovaudamasi projektų finansavimo sąlygų aprašo nuostatomis ir kvietimų plane esančia informacija, pagal darbo grupės formą parengia kvietimą.

Pareiškėjai, kaip juridiniam asmeniui, užsiimančiam ūkine veikla, yra taikomi didesni atidumo reikalavimai. Teikdama PĮP pagal paskelbtą kvietimą „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ pareiškėja galėjo ir turėjo domėtis nustatytais reikalavimais, o ne vadovautis ankstesnių kvietimų metu taikyta vertinimo praktika.

Paminėtina, jog teismų praktikoje ne kartą konstatuota, jog asmuo gali turėti teisėtų lūkesčių tik dėl teisėtai įgytų teisių ir teisėtų interesų (žr., pvz., LVAT 2013 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-288/2013, 2012 m. gruodžio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-3164/2012 ir kt.). Nagrinėjama atveju nėra pagrindo teigti, kad pareiškėjos teisėti lūkesčiai buvo pažeisti dėl to, kad ankstesnės paraiškų vertinimo pagal kitus kvietimus taisyklės buvo kitokios, o pareiškėja tikėjosi, kad jos nepasikeis. Pareiškėjos PĮP pateikimo metu galiojo teisės normos, kurias Agentūra pagrįstai ir tinkamai taikė, priimdama Sprendimą. Pareiškėja, teikdama PĮP ir siekdama gauti paramą, turėjo galimybę ir netgi privalėjo būti susipažinusi su viešai skelbiamais (tame tarpe ir <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/skaitmeniniai-mvi-cekiai>) teisės aktais, reglamentuojančiais PĮP finansavimo tvarką. Be to, Agentūra atsiliepime taip pat nurodė, kad dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, taigi buvo galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų, tačiau pastabų, pasiūlymų nepateikta.

Kaip jau minėta, šiuo atveju pati pareiškėja kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priedo 2 punkte nurodė, jog pagrindinė įmonės veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, yra veikla pagal EVRK 2 red. kodą 692 000 – Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais. PFSA 3 priedo 3 punkto lentelėje pažymėjo, kad įmonės vykdoma veikla atitinka Konceptijos MTEPI prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“, MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematikas „3.3.3. Kibernetinis saugumas“ ir „3.3.4. Finansinės technologijos ir blokų grandinės“. Taigi pagal šiuos duomenis Agentūra turėjo pareigą įvertinti PĮP atitikimą nurodytam MTEPI prioritetui ir MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematikai. Pareiškėjos skundo argumentai dėl pernelyg siauro PFSA nuostatų taikymo atmestini. Dėl aukščiau išdėstyto pareiškėjos pateiktos 2025 m. sausio 15 d. ir 2025 m. sausio 16 d. išvados, kuriose taip pat pasisakoma apie pernelyg siaurą Aprašo ir Konceptijos taikymą, nelaikytinos teisiškai reikšmingomis, todėl atmetamos. Minėtos bendro pobūdžio 2025 m. sausio 15 d. ir 2025 m. sausio 16 d. išvados (be kita ko, iš kurių turinio net neaišku, ar jų autoriai buvo susipažinę su būtent pareiškėjos PĮP) nepaneigė Agentūros Sprendime individualiu pareiškėjos PĮP vertinimo atveju konstatuoto, kad pareiškėjos pagrindinė vykdoma veikla pagal EVRK 2 red. kodą yra „692000 Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais“, kuri savai neatitinka Konceptijoje numatytų prioritetų ir jų tematikų. Nors pareiškėja savo veikloje diegia ir naudoja IT sprendimus ir įrankius, tačiau pareiškėjos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu bei informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl Sprendimu buvo įvertinta, kad pareiškėjos vykdoma veikla neatitinka Konceptijos prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“.

Komisijos vertinimu, Agentūra padarė pagrįstą išvadą, kad pareiškėja neatitinka PFSA 9 punkte nurodyto specialiojo projektų atrankos kriterijaus Nr. 2. Agentūra Sprendime nurodė faktines aplinkybes, tinkamai taikė teisinį reglamentavimą ir priėmė pagrįstą Sprendimą pareiškėjos PĮP atmesti. Sprendimas pagrįstas objektyviais duomenimis, kurie yra susieti su taikomomis konkrečiomis teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, juose aiškiai išreikšta viešojo administravimo subjekto – Agentūros – valia.

Nagrinėjamo administracinio ginčo kontekste pažymėtina, kad pareiškėjos teisė į tinkamą PĮP įvertinimą bei motyvuoto sprendimo gavimą nebuvo pažeista. Atsakovė turimos kompetencijos ribose įvertino pareiškėjos PĮP bei pateikė jai motyvuotą Sprendimą. Tai, kad pareiškėjos netenkina skundžiamame Sprendime išdėstyti argumentai nėra pagrindas pripažinti, jog pats Sprendimas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAI nuostatų.

Komisija, įvertinusi anksčiau nustatytas aplinkybes, prieina prie išvados, kad Agentūros Sprendimas yra priimtas tinkamai įvertinus faktines aplinkybes bei nagrinėjamu atveju taikytinas teisės aktų nuostatas, atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytus reikalavimus (Sprendime nurodytos faktinės aplinkybės, tinkamai pritaikytos teisės normos, nurodyti motyvai) bei išsamumo principą, todėl nėra pagrindo jo naikinti skunde nurodytais argumentais. Taigi negali būti tenkinami ir išvestiniai pareiškėjos skundo Komisijai suformuluoti reikalavimai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjos skundas dėl visų reikalavimų atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Lapės apskaita“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Morkvėnienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas